

terne skulle se paa Kolonisationerne, er det, at disse Kolonisationer ere eller kunne blive et Stykke Danmark.

Det er det, det kommer an paa: Kolonisationen er et Stykke Danmark, ikke politisk, men økonomisk og i videre Udstrækning ogsaa kulturelt og nationalt.

Men en Statistik som denne peges ogsaa i anden Retning, en Retning, som er bleven betonet ikke alene under Debatten i 1893, men ogsaa hver Gang Konsulatvæsenet er blevet omtalt i Aviserne, nemlig, at den aarlige Beretning, som nu kræves af Konsulaterne, nemlig Generalberetningen, er forældet. Den aarlige Beretning, som bør kræves af et Konsulat, er den, hvis Skema jeg har oplæst, fordi den giver Udenrigsministeriet og Offentligheden Indblik i, hvorledes Livet bliver ført paa et Konsulat, hvad der trænges til, og hvilke Krav der stilles til det, og hvorledes det arbejder. Generalberetningen er forældet, den er, saaledes som den tidligere Finansminister en Gang har kaldt den, „Polichinels Hemmelighed“, noget, som alle Mennesker vide. Det var godt, den Gang man ikke kendte til Telegraf og Fagblade. Den Lære, der nu kan høstes af Generalberetningen om Skibsfragter og Varepriser osv., faa de vedkommende et halvt Aar, efter at de fra deres Fagblade have set det samme. Den skal afløses dels af den aarlige Beretning og dels af noget andet, som har Betydning, nemlig Specialberetningen. Det er Specialberetningen, der i allerførste Linie skal lægges Vægt paa, det vil sige den Beretning, som optager det enkelte Forhold, som man netop ikke kan vide noget om ved Telegrammernes eller Fagbladenes Meddelelser, til indgaaende Bearbejdelse. Det er netop ikke Polichinels Viden; en saadan Specialberetning løfter Købmanden og Producenten op paa Højde med sine Konkurrenter paa den oversøiske Plads, den giver ham den Viden, hvorpaa saa uhyre meget af det, man kalder Snildhed og Dygtighed, beror. Men denne Specialberetning faas kun ved ihærdigt Arbejde med Agerbrug, Skovvæsen, Fabrikker, Banker, paa Skibsværfter og ved Samtaler med Fabrikkanter, Millionærer, Døkarbejdere, Fiskere, Havnearbejdere, Havnemyndigheder og med Mennesker af alle mulige Slags. Kun ved denne Interesse for Konsulatsgerningen, ved at man overalt i smaat og stort paa ethvert Punkt, hvor man kan suge sig noget til, som kan komme til Nytte, tilegner sig denne Viden, naar man til syvende og sidst til at kunne aflevere noget, der har Betydning, i en Spe-

cialberetning. En saadan veludført Specialberetning giver netop alt det, som ikke kan vides her fra Pladsen, men alene af den Mand, der staar derovre midt i de fremmede Forhold.

Der er en anden meget væsentlig Ting, som gør, at disse Specialberetninger faa en ganske anden Betydning end de nuværende Generalberetninger, og det er, at de muliggøre i høj Grad Kontinuiteten ved et Konsulat. Der er netop paa de oversøiske Konsulater og uden Tvivl til stor Skade for Tjenesten flyttet grumme meget om. Det er meget for lidt at være paa et oversøisk Konsulat et Par Aar. Under 5 Aar burde ingen uden tvingende Omstændigheder flytte derfra. Men efterlader en Konsul fra en saadan Plads virkelige Specialberetninger, vil den ny Konsul dog være i Stand til at fortsætte disse Specialberetninger, han har da det samlede Materiale liggende for sig. Ogsaa her er jeg i Stand til at meddele Dem et Tilfælde. En af de tidligere oversøiske Konsuler, nemlig Konsulen i New-York, den nuværende Generalkonsul i Rotterdam, har f. Eks. offentliggjort en fortrinlig Specialberetning over et meget vigtigt og betydningsfuldt Emne, nemlig Trusterne. Der mangler dog — enten han nu ikke har faaet Beretningen færdig eller hvad Grunden har været — væsentlige Sider af Sagen. Der mangler navnlig en Statistik over Priserne før og efter Trustdannelsen, og der mangler ligeledes Iagttagelser over de sociale og politiske Virkninger af disse Trustdannelser. Men det gør for saa vidt ikke det allermindste, som selve Specialberetningen ligger der, og enhver, der interesserer sig for Emnet, og som har Forudsætninger for at føre Undersøgelsen videre, er i Stand til paa Grundlag af det, der er givet, at tage det manglende op til særlig Bearbejdelse. At man ved 5aarige eller 10aarige Oversigter kan supplere disse Specialberetninger og sætte Købmændene og Producenterne i Stand til at se tilbage over Udviklingen i denne Aarrække, er noget andet. Men Generalberetningen i den nuværende Form, bortset fra enkelte Skibslister — noget, der maa udgaa aarligt —, er forældet og ingen Nytte til. Det er Specialberetninger, der er Trang til, og Beretninger af den Art, som angives ved den Statistik, som jeg her har læst op for Dem.

Man kan imidlertid have den bedste Konsulatlov, man vil, en Ting er Loven, en anden Ting er Maaden, hvorpaa den